

MEMÒRIA SOBRE L'ADQUISICIÓ DE TRES TAULES D'UN MATEIX CONJUNT ATRIBUÏDES A PASQUAL ORTONEDA, PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XV

L'empresa Bernat Galeria d'Art SL, ha ofert al Departament de Cultura les obres següents:

Objecte: Pintura
Títol: Santa Llúcia
Autor: Pascual Ortoneda
Datació: Segle XV
Matèria/tècnica: Pintura al tremp sobre fusta
Mesures: 195 x 64 cm.

Objecte: Pintura
Títol: Sant Tomàs
Autor: Pascual Ortoneda
Datació: Segle XV
Matèria/tècnica: Pintura al tremp sobre fusta
Mesures: 195 x 64 cm.

Objecte: Pintura
Títol: Sant Jaume el Major
Autor: Pascual Ortoneda
Datació: Segle XV
Matèria/tècnica: Pintura al tremp sobre fusta
Mesures: 195 x 64 cm.

Historia i context de l'obra

Aquestes tres taules han estat incorporades recentment al context de la pintura gòtica catalanoaragonesa de la primera meitat del segle XV. I l'atribució al pintor Pasqual Ortoneda resulta versemblant que presenta un clar vincle innegable amb la pintura tarragonina coneguda de Mateu Ortoneda i del seu entorn immediat.

El que actualment són tres taules individuals, en origen eren dues taules diferents d'un mateix conjunt. Els dos sants, sant Jaume i sant Tomàs, formaven part d'una mateixa taula, mentre que la santa, santa Llúcia, formava part d'una taula individual.

Tot i que, per ara, es desconeix l'aspecte del conjunt original, queda clar que es tractaria d'una tipologia d'obra que no responia a l'esquema de retaule més divulgat a l'època gòtica, sinó que les tres taules haurien format part d'una tipologia diversa, que aplegaria un fris de sants dempeus.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles

L'aspecte actual de les tres taules, però, ha patit modificacions posteriors com són els emmarcaments coronats per frondes i florons que va comportar que fossin retallades a la part superior, quan en origen presentaven un perímetre quadrangular.

La conservació d'aquestes peces ha millorat amb les darreres intervencions de restauració en les quals s'ha procedit a la retirada de les repintades que ha tret a la llum una part important de pintura original en els dos rostres masculins molt retocats en intervencions antigues a causa de les erosions d'aquestes zones.

Pel que respecte a l'autor, Pascual Ortoneda, encara perviuen algunes qüestions problemàtiques al voltant de la seva personalitat artística que reclama un estudi en profunditat. L'estil d'aquest pintor d'origen tarragoní i actiu a Aragó entre 1423 i 1460, tan sols és conegut a partir de la taula de Sant Antoni Abat enterrant sant Pau Ermità, que es conserva al Museu Nacional d'Art de Catalunya i que procedeix del retaule de la Mare de Déu, sant Blai i sant Antoni Abat d'Embid de la Ribera (Saragossa) (doc. 1437). Malgrat la poca informació que proporciona aquesta taula sobre l'estil del pintor, a Pasqual Ortoneda li ha estat assignat un petit catàleg d'obra format, entre d'altres, pel retaule marià de La Secuita (Museu Diocesà de Tarragona), el retaule marià conservat al Vinseum, la sarja mariana de la catedral d'Osca o una taula de la Dormició de la Verge possiblement procedent de Cabra del Camp i subhastada a París l'any 2013 (Ruiz 2003).

Sonia Blasco Andaluz
Cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles